

NI SMRAD NI MIRIS NEMAJU NIKAKAV UČINAK

Svakodnevno, govorim engleski,
živim daleko i to je lokalni običaj,
cijenim njegovu razuđenost,
pet izraza za pojam njuha,
na primjer, ima taj engleski
odour, fragrance, aroma, smell, scent.

Nismo ni mi u toj trci bez konja,
na primjer,
tu su termini poput *smrada, ili mirisa, ili vonja,*
ali to ovdje niko ne razumije,
pa ućutim.

Odnedavno
izgubila sam čulo njuha na engleskom
osjećam da ni smrad ni miris nemaju nikakav učinak
fragrance, aroma, odour, scent, smell
kako god da se pišu,
niti smrde nit mirišu.

To nije krivica engleskog idioma,
to je stvar toga što *nisam doma,*
to je konsekvencija moje izmještenosti,
koju ne krijem,
koju nije moguće sakriti,
i koja će me potpuno natkriti,
izgubila sam čulo njuha na engleskom jer

*živim u dva vremena,
sjedim na dvije stolice,
govorim na dva jezika,
vodim dvostruki život,*

ne svojom voljom, ali dobrovoljno,
ako je moguće tu englesku realnost,
tu prisiljenost na racionalnost
tako opisati.

Nekada u meni zamirišu neke domaće riječi,
nekada poželim i da ih neko spriječi
nejasno je kako uklopiti kompleksni narativ u *have a nice day*,
nejasno je kako dugo ću nositi taj teret dvostrukosti,
kao kamila.

Otišla sam i doktoru, na domaćem to se zove *otorinolarinolog*,
kazala sam da moja dualna biografija uništava moje čulo njuha,
ni smrad ni miris zbog nje nemaju nikakav učinak,
i rekla sam
da to trpim zbog kruha,
koji moram zaraditi.

Uzvratili su da sam djelimično u pravu,

*idi drugom doktoru,
idi onom za glavu.*

Najstrašnije je, kom se otvoriti,
nikome o tom *mrtvom čulu njuha na engleskom*
ne mogu govoriti,
iskrenost je kao fekalija u koju se bos ugazi,
kao ona soba u koju se ne ulazi,
ne bi riješila ništa,
ne bi pomogla nikom,
na primjer, uokvirene onom balkanskom slikom,
moje drugarice ni za kruh nemaju,
i jebe im se, za engleski.

26. 06. 2010. / 29. 06. 2017.

ČEŽNJA DA SE U LJUBAVI OSTARI

Bila je od onih zgrada koje pamtiš po radosti izbivanja,
i – neovisno o stilu plivanja –
bila je kao suhi bazen u kojem se moraš utopiti,
u nju se niko nije mogao uklopiti
i ni prema kom ona
nije bila dobra,
na primjer, u njoj mi je umrla mati, jednog oktobra,
pa onda redom.

Bila je od onih kuća s mirisom graha, i bila je puna straha,
njome su hodale aveti, i njihovi savjeti,
na primjer ovaj:
ni plućno, ni leđno, ni potrbuške,
a devedesetih, kada su naišle puške,
potpuno je opustjela.

Dvapat su je palili, uglavnom komšije,
kao da su htjeli da je sredimo raskošnije,
njome su kročili duhovi svake vrste,
u njoj su pucale vodovodne cijevi,
neka srca,
neki šamari,
neki tanjiri,
i u nju uvijek, s ove distance, zavirim,
kada procjenjujem šta je ostalo
od tih krhotina.

Iz te je kuće otac krenuo u rat,
iz te je kuće u smrt krenuo i moj brat,
u njoj su rasli opušci i smeće,
a ne cvijeće.

Ipak, bila je to sasvim solidna kuća,
imala je kuhinju i četiri sobe, i dobre konture,
i bolovala je, kô i sve cure,
od čežnje da u ljubavi ostari.

Jer tako je rođena i tako je građena,
i tako je vazda htjela da postoji,
i govorila mi
eh, ovi mili tvoji, njih više nije, njih su pobile ideologije,
njih su pobile familije, i komplikacije, i kanceri, i puške,
njih su pobili plućno, i leđno, i potrbuške,
njih su pobili bez milosti i bez šanse, i bez zadržke,
i tome se može cijela biblioteka posvetiti,
ali sada se nemoj na mojim ciglama svetiti,

ja čeznem da se ostvarim,
ja čeznem da u ljubavi ostarim,

i prodaj me.

ČISTOKRVNE DEŽELE NISU ME HTJELE

Čistokrvne dežele nisu me htjele,
imale neka *pomoz bog* htijenja
i državotvorna
i dnevnopolitička
i drkadžijska
ograničenja.

Tako je bilo, i tako se svilo,
i *budibog s nama*, ja ne tražim krivce,
čistokrvne dežele nisu me htjele,
a i one su meni išle na živce.

Spojene kopnom a kô da ne bjehu
Dokazivale su svoju *ostrvnost*
i meni kako živim u grijehu
– ne mogu dosegnuti čistokrvnost.

Čistokrvne dežele ni smijeh nisu htjele,
na primjer

*mogla sam da vidim gdje je najbliža flaša,
pa da nalijem krvi i da velim
ta je vaša,
imam toliko promila, moja mila,
i uvijek si mi draga bila
u tom promilu.*

Dobro to jeste bilo sljepilo, ali tako me strefilo.

Takve dežele, te nevesele,
tamo usred onoga mraka,
ja vidim jasno, ja vidim strasno
kao spojene posude pune ludaka.

Dakle, nisu me primili na brod ludaka.

A nisam ni htjela te pozivnice
u čistokrvnost.

Jer čistokrvne dežele su čistokrvne ergele,
tamo se vazda za nekog gazdu trči,
a moja nečistost koja štrči
dozvoljava mi
divnu slobodu.

CRNA PUSTOLOVINA

(Pod upaljenim zvijezdama koje neću dosegnuti)
Ovo je istina koju neću zatomiti,
sav život rješavam pogrešan problem.

Čovjek nikada ne riješi ništa,
ako rješava takvu jednačinu,
sav mu je život sveden na sprdačinu
ali ubijeđen je da sve može,
na primjer
da može krotiti svoju ili presaditi se u tuđu glinu,
da je veliki uspjeh u tome činu,
da ono iz čega je iščupan, kao salata, i ono što iz njega otrgnu, kao laticice,
izbljedi zanaovjek i sigurno nestaje,
dakle,
živi u zabludama koje mu se smiju kao svakom fetusu kada shvati *šta je*.

Tako sam živjela,
u meni je raslo crno nebo nad crnom travom,
svjetlo se u meni nije moglo upaliti jer ga više nije imao ko vidjeti,
bila sam crni biser,
u crnoj mi se travi izgubio svaki znak,
crna je bila moja pustolovina pod upaljenim zvijezdama koje nikada neću dosegnuti,
one su gorjele, a ja se gasila,
krak po krak.

Tako sam živjela,
poput Valijantice
koju to stvori i koja se bori
i kada to više nije bitno,
tako sam živjela, neupitno,
– znala sam gdje je moj ring, i gdje su njegove granice,
ali nikada nisam uspjela skinuti one tužne rukavice,

crne od borbe, u svemu sam uočavala borbu,
bila sam ona koja za nju trenira kao lav,
život sav,
dakle, sav život rješavam pogrešnu teoremu
(opstanka, a ne postanka
jednog u svemu).

U svoju odbranu, iznosim da sam poput ostalih ljudi,
u meni žive grijeh, smijeh, besramnost, stid, kao i snovi koji imaju klicu ludila,
tako sam se probudila,
nisam naučila ništa,
bolujem od svih slabosti,
posebno patim od grijeha oklijevanja, takođe poznatog kao kolebanje,
kolebam se između danas i juče
(jer samo njih poznajem, a ostaloga me strah).

Ali tako je kada si crni biser,
i kada u crnoj travi sadiš svoj cvijet budućnosti,
tu nema krajolika punog boja,
boja čak nije riječ koju sada razumijem,
jedino što razumijem jeste pojam nijansi,
one jesu ili nisu manje sive ili drage,
u njima nema životvornosti niti snage,
u njih klica duge neće nikad urasti,
nema crvene strasti,
nema grimizne sreće,
i nema ničega trećeg
na šta se mogu osloniti.

U svoju odbranu kažem da čovjek nikada nije dovoljno bistar,
uvjeren je da nije crna tvar nego Veliki Prasad,
sav život rješava pogrešan problem,
i tambura da nije moglo bolje ni drugačije,

I tako se vrti,
sav život uloži da ga preživi do smrti
...Koja budalaština.